

“Rozvoj mezinárodních pravidel regulujících soutěžní politiku je důležitou výzvou stojící před světovou ekonomikou. Cílem mezinárodní soutěžní politiky je stanovit podmínky pro globalizaci obchodní soutěže – úkol, který se vzrůstající propojeností jednotlivých ekonomik neustále nabývá na významu. Globalizace totiž nejen zvyšuje konkurenci, ale vede také k většímu výskytu protisoutěžního chování. Snahy o kartelizaci trhů, rostoucí počet mezinárodních fúzí a akvizic či bránění zahraničním společnostem v přístupu na domácí trhy jsou toho důkazem. Se vzrůstající integrací států s velmi odlišnými tradicemi soutěžní politiky a další regulace, rostoucí důležitostí úspor z rozsahu, oligopolistickou konkurencí a strategickými vztahy v mezinárodní soutěži se navíc s ohledem na vládní politiky regulující tržní aktivity dostává do popředí otázka významu pojmu ‘spravedlivá soutěž.’”¹

Podobně jako Robert Gilpin zdůraznil význam vnějších aspektů soutěžní politiky ve svém projevu také bývalý komisař EU pro hospodářskou soutěž Mario Monti, když prohlásil, že “s rostoucím počtem jurisdikcí aplikujících nějakou formu soutěžních pravidel se ukázalo být zřejmým...že největší výzvou je koordinace a spolupráce na multilaterální úrovni.”²

Není tomu tak dávno, kdy se o funkčním soutěžním právu a jeho aktivním vynucování dalo hovořit pouze v případě několika málo států. Od té doby se však soutěžní politika a právo staly ve většině “rozvinutých” států součástí běžného života. A s tím, jak ekonomické vztahy překračují hranice států a

---

¹ R. Gilpin: *The Challenge of Global Capitalism*, Princeton University Press, Princeton 2000 – str. 106

² M. Monti: *EU competition policy after May 2004*, projev na Fordham Annual Conference on International Antitrust Law and Policy, New York, 24. 10. 2003

kontinentů, soutěžní právo je musí následovat, čímž vstupují do hry jeho mezinárodní aspekty. Nejzřejmějším projevem této skutečnosti je ostatně samotná existence komunitárního soutěžního práva. Regulace protisoutěžního chování více než jednou státní autoritou, regionálními integračními seskupeními, multilaterálně nebo dokonce globálně je v současné době velmi komplexní a rychle se vyvíjející téma, které vyvolává řadu zajímavých otázek.

V možnostech této práce samozřejmě není zabývat se každou z nich. Vzhledem k tomu, že pro Českou republiku má po vstupu do EU rozhodující význam soutěžní právo ES a interakce českého soutěžního práva s ním, rozhodl jsem se zaměřit právě na jeho vnější aspekty. Fakt, že EU sama není státem, ale seskupením států s dělbou pravomocí v oblasti soutěžního práva mezi Evropskou komisí a soutěžní instituce jednotlivých států, činí toto téma ještě zajímavějším. Po padesáti letech vývoje a aplikace soutěžních pravidel má ES/EU relativně dobře fungující systém smluv, sekundární legislativy a judikatury upravující oblast hospodářské soutěže. V souladu s obecným trendem i v EU nabývají mezinárodní aspekty soutěžního práva neustále na významu a stejně tak se vyvíjí i úprava dělby pravomocí mezi Komisí a národními soutěžními orgány / soudy.

Cílem této práce je analyzovat nejdůležitější přeshraniční otázky týkající se soutěžního práva ES. Budeme se zabývat problematikou vymezení působnosti komunitárního soutěžního práva ve vztahu k předpisům členských států, extraterritoriální aplikací soutěžního práva vůči subjektům z třetích států, nastíníme stav vztahů mezi dvěma velmocemi v oblasti soutěžní politiky – Spojených států amerických a EU, v základních obrysech se vrátíme ke vztahu EU s ČR, jakožto přidruženým státem, posoudíme potřebnost a zhodnotíme stav multilaterální a globální spolupráce v uvedené oblasti a pokusíme se odhadnout budoucí vývoj. Předmětem zkoumání v kapitolách, kde je třeba danou problematiku analyzovat po jednotlivých odvětvích práva na ochranu

hospodářské soutěže, přitom budou pouze pravidla vztahující se přímo na soutěžitele a jimi způsobená narušení soutěže, nikoliv pravidla regulující státní ingerence. V příslušných pasážích tak bude pojednáno o kartelech, antitrustu a/nebo spojování soutěžitelů, mimo záběr této práce naopak stojí úprava státních podpor, veřejných zakázek či liberalizace státních monopolů.